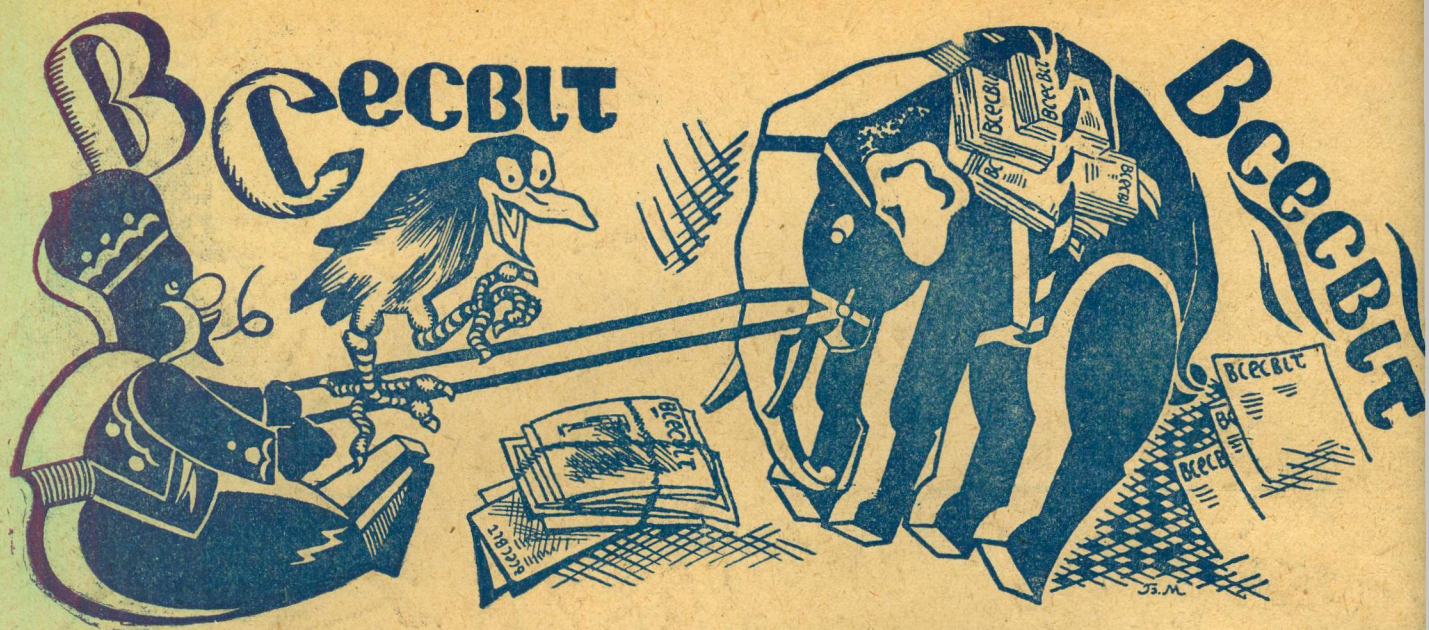

ВСЕСВІТ

ЦЕНТРАЛЬНА
НАУКОВО-УЧБОВА
БІБЛІОТЕКА.

№4-Б

ДО СТАРИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ
ЖУРНАЛУ

ВСЕСВІТ

В зв'язку з перетворенням журналу „ВСЕСВІТ“ в тижневик, Видавництво газети „ВІСТИ ВУЦВК“ публікує нижче схему надсилання журналу всім передплатникам, що до цього часу підписалися на журнал „ВСЕСВІТ“.

ПЕРЕДПЛАТНИКИ, що передплатили

на	1 м.	на січень	за —	карб.	40	к. одерж.	№ 1—3, 4—5
„	2 „	„ січень-лютий . . .	„ —	„	80	„ „	до № 8 вкл.
„	3 „	„ січень-березень . .	1	„	20	„ „	до № 11 „
„	4 „	„ січень-квітень . . .	1	„	60	„ „	до № 13 „
„	5 „	„ січень-травень . . .	2	„	—	„ „	до № 16 „
„	6 „	„ січень-червень . . .	2	„	40	„ „	до № 19 „
„	7 „	„ січень-липень . . .	2	„	80	„ „	до № 21 „
„	8 „	„ січень-серпень . . .	3	„	20	„ „	до № 24 „
„	9 „	„ січень-вересень . . .	3	„	60	„ „	до № 27 „
„	10 „	„ січень-жовтень . . .	4	„	—	„ „	до № 29 „
„	11 „	„ січень-листопад . .	4	„	40	„ „	до № 32 „
„	12 „	„ січень-грудень . . .	4	„	80	„ „	до № 35 „

Переходячи до поданої вище схеми, В-тво „Вісти ВУЦВК“ мало на увазі забезпечення інтересів передплатників.

Зі свого боку В-тво просить передплатників „ВСЕСВІТУ“ уважно переглянути схем у, зауважити, коли закінчується тепер їхня передплата, і своєчасно її поновити.

Що ж до нових передплатників, то вони передплачують журнал за новими умовами.

ВИДАВНИЦТВО „ВІСТИ ВУЦВК“

Коли все було впорядковано, Фенвік вийшов з будівлі й сів на дерев'яну лаву: тут завжди по черзі відпочивали робітники. Всі горна працювали одночасно тільки за часів великих відливів. Крім того, мідяний цех було погано пристосовано до свого призначення. Його перероблено було зі стайні, і в одному кінці містилися антресоли й горище. Через це вентиляція була кепська, й пара з розтопленого металу була отруйна. Джуді бризкав водою із залізного відра, іноді мацаючи свої запухлі від побоїв очі. Раптом обличчя йому покривилося і він гнівливо засміявся. Джуді ненавидів Девіса й хотів помститися.

Батато років тому інший чоловік, без жалю й без причини, побив його. Джуді розскитався з ним. Його напасник працював саме під вікном у цеху. Джуді чекав і стежив. Нарешті прийшов слушний момент. Джуді виліз на дах й кинув на свого ворога велику колоду. Тепер він сміявся, пригадавши це. Тоді він жорстоко поранив того чоловіка і нікому ніколи не спадало на думку, чому то впала згори колода.

Джуді знов набрав у відро води й подивився на Фенвіка, що тепер лежав на лаві, відпочиваючи на свіжому повітрі.

— Я побризкаю водою підлогу цеху, — сказав до нього Джуді:

— Дивися ж — бризкає лише стільки, щоб прибити пил — крикнув Фенвік. — Чому це Девіс не йде? Метал пропаде даремно.

Джуді змив підняв цеглину, що затуляла вхідну дірку в середину форми й пустив туди цілий струмок води. Потім напівдіот швидко засунув цеглину на місце, а коли прийшли майстри в цехові вже його не було.

— Як справи, містере Фенвіку? — поспитав Девіс — Признайтеся самі, мій ніжний дотик дуже прикрасив циферблат Джуді. Гей, у цех!.. Знімайте одяг, молодці! Метал готовий.

Закриваючи рукою обличчя від гніючого жару Девіс почерзі заглянув у кожний плавильник.

— Матеріалу доволі, — промимрив він. — Плавильники навіть занадто повні.

— Тепер ви, учень, станьте осторонь і стежте, як знаючі люди роблять діло.

Один із формовщиків зняв покрішку з останнього плавильника, а Девіс вхопив величезні кліщі. Вихваляючись своєю майже надлюдською силою, майстер підняв із горна плавильник, повний розтопленого металу.

Ще мить — і вогняний струмок полився у ківш. Девіс відкинув порожній плавильник й підбіг до другого горна. Всюди повторилось теж саме. Метал зі всіх шости величезних тиглів шипів у ківші.

— До вороту ти, свиня Джуді — проревів Девіс.

— Піднімай тихше! Готуйтеся, молодці! Швидко й обережно! Тепер ви, містер Фенвіку, приставте драбину на горище та подивіться чи працює вентилятор, бо щось занадто вже жарко.

Фенвік послухався, радіючи можливості дихнути свіжим повітрям.

Джуді стояв біля ворота і губи йому були напів розстелені, а в очах блищало злосливе чекання.

— Піднімайте ще трохи. Тихо!.. — покричав Девіс.

Ворот, що на нього накручувався ланцюг проходячи через блок, крикнув. Ківш повис у повітрі над формою. Девіс обома руками схопив мішалку.

— Пора! — крикнув Девіс.

Ківш захитався, нахилився; розтоплена мідь полилась у жолоб, а з нього в форму. Та раптом у формі стався страшний шум. Щось клекотіло, дзюрчало, билось... З кожної дірочки виривався зі свистом пар.

Мініатюрний вулкан розірвав форму на шматки. Розтоплена мідь полилась несучи полум'яні бризки. Одна з тих крапель попала на голу руку Девісову. Майстер знав, що вся відливка загинула й з прокльоном кинув мішалку.

Понад сто фунтів металу бігло по підлозі, запалюючи все. Струмок той торкнувся до сіна, що було тут для укладки готових чушок. Сіно запалало. Знялися клуби диму й язика полум'я.

— Фенвіку, Фенвіку, — закричав Девіс, — плагайте до-дому! В справу втручається сам диявол!..

Формовщики встигли вибігти на двір.

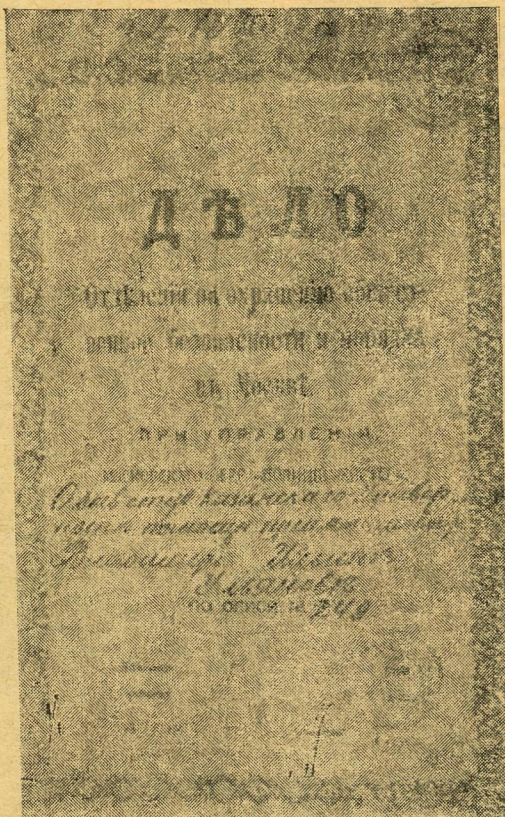
Із сталевий відливочної та інших цехів вибігли робітники.

Джуді немов закам'янів. Пальці його ще тримали ричаг ворота.

Він почув крик Девіса, повний одчаю, й пригадав, що Фенвік єдина людина, що поводитися з ним гарно, був на горі, в полум'ї горища.

Швидкими рухами кішки вибіг він дверима, схопив куртку, що висіла на гнізді з зовнішнього боку стіни.

То присідаючи то пробиваючись вперед повернувся він знов у мідяний цех і як малпа по драбині піднявся на го-

Відомий паризький скульптор М. Аронсон у своїм ательє працює над погруддям Леніна

ріше. Ніхто не бачив цього. Будівля здавалася пеклом з диму й полум'я.

— Він загинув, — помітивши відсутність Джуді промовив Девіс. — Шкода що я вдарив його.

— А бідолашний хлопчик Фенвік, яка жаклива йому смерть.

Аж ось раптом робітники закричали й кинулись до дверей, що були вже у полум'ї.

З даху стрибнув Джуді притуляючи обгорілими руками до своїх грудей Фенвіка.

Джуді так спікся що помер тієї ночі.

Чарлі Фенвік не відходив од нього до останньої хвилини...

Переклад з англійської мови Є. А.

КОРОЛІ-АГЕНТИ

Англія на Близькому сході організувала цілу низку маленьких королівств. Їх „королям“ Англія багато платить, бо це її агенти. На малюнку військовий аероплан подарований Абдулі. Військові пілоти швидко запроваджують „спокій“, втихомирю-

ючи повстання проти „короля“ що надміру дбав на користь Англії.

МОТОРНИЙ ШЛЯХ МІЖ ТОКІО ТА ЙОКАГАМОЮ

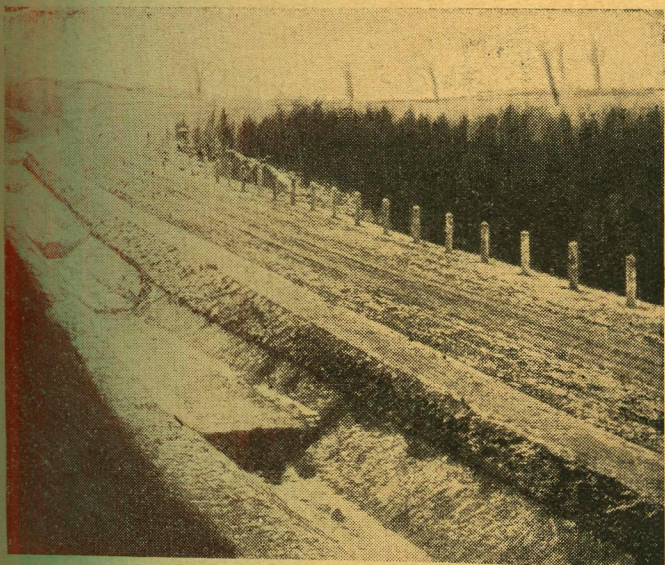
Японія, м. Омора. В грудні відкрито моторний шлях між Токіо та Йокагамою. Шлях цей прокладався кілька років

Є. М'якота

П О Р О Ш А

Злітаються сніжинки до землі,
Шумлять немов—колосьям лан.
Плетуть вінки у білій млі,
І утопають в пінний океан...
Так м'яко сніг—трава в лузі,
Стискає груди мрійним жаром
Побачу місяця дугу,
Віддамся ніжним білим чарам...
Подамся в ліс збирати лист,
Що розгубили клени,

Струшу з них сніг, а зірки хвіст
По небу як дремене.
І в журі поплетусь назад,
Чого-чого не знаю...
Пороші срібні, я вам рад,
Вам пісню я співаю!
Дрімає клен, стомився я
Хіба спочити трошки...
Ранкова синь встає здаля
Мов очі, мов волошки.

Шлях Сталінка — Голосієво через греблю ставка. Залізобетонний водоспуск під греблю

НОВЕ ДЖЕРЕЛО КУЛЬТУРИ

(До утворення Сільсько-Господарської Академії)

За три верстви від Київ, недалеко від великого міста, лежить господарство Київського Сільсько-Господарського Інституту — „Голосієво“. В цьому господарстві ще влітку 1926 року почали будувати нове джерело сільсько-господарських знань, новий осередок культури — Сільсько-Господарську Академію.

Академія складатиметься з 12 науково-дослідних інститутів. Для одного з цих інститутів — лісового — вже майже закінчено будівництво кістяка досить великого корпусу в 3 тис. куб. саж. Будинок витримано в стилі українського бароко. В цьому ж стилі буде витримано всі будинки Академії.

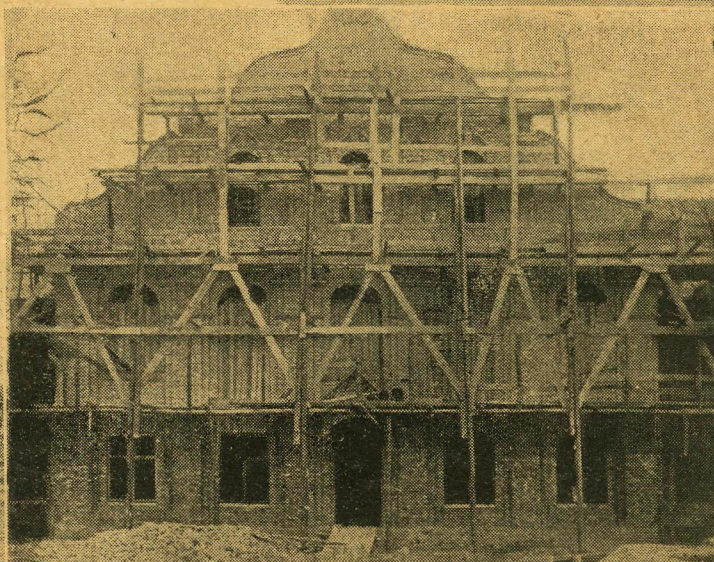
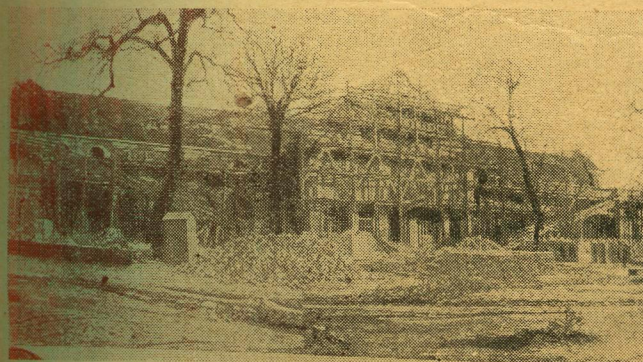
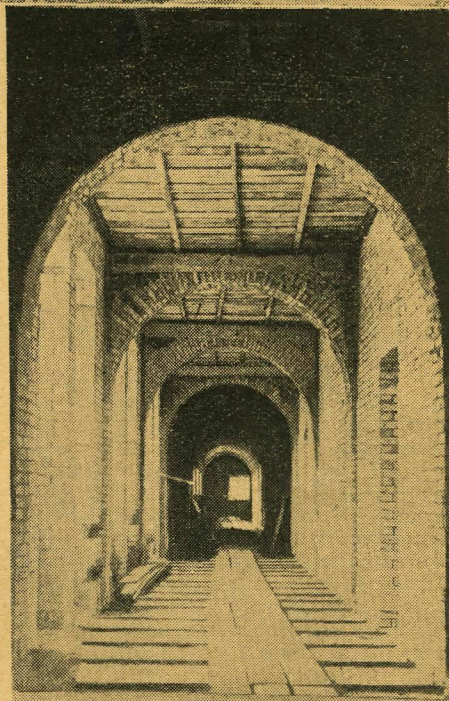
Треба відзначити, що деякі труднощі стояли на шляху будівництва: віддалення від міста, часто почувався брак будівельних матеріалів, незручні шляхи і т. д., та все ж перший будинок Лісового інституту збудовано протягом семи місяців.

Одночасно почали прокладати брукований шлях від „Сталінки“ (околиця Київ) до господарства „Голосієво“. Старий шлях між Сталінкою та „Голосієвом“ був незручний: спуски на цьому шляхові були занадто круті. Новий шлях матиме зручні

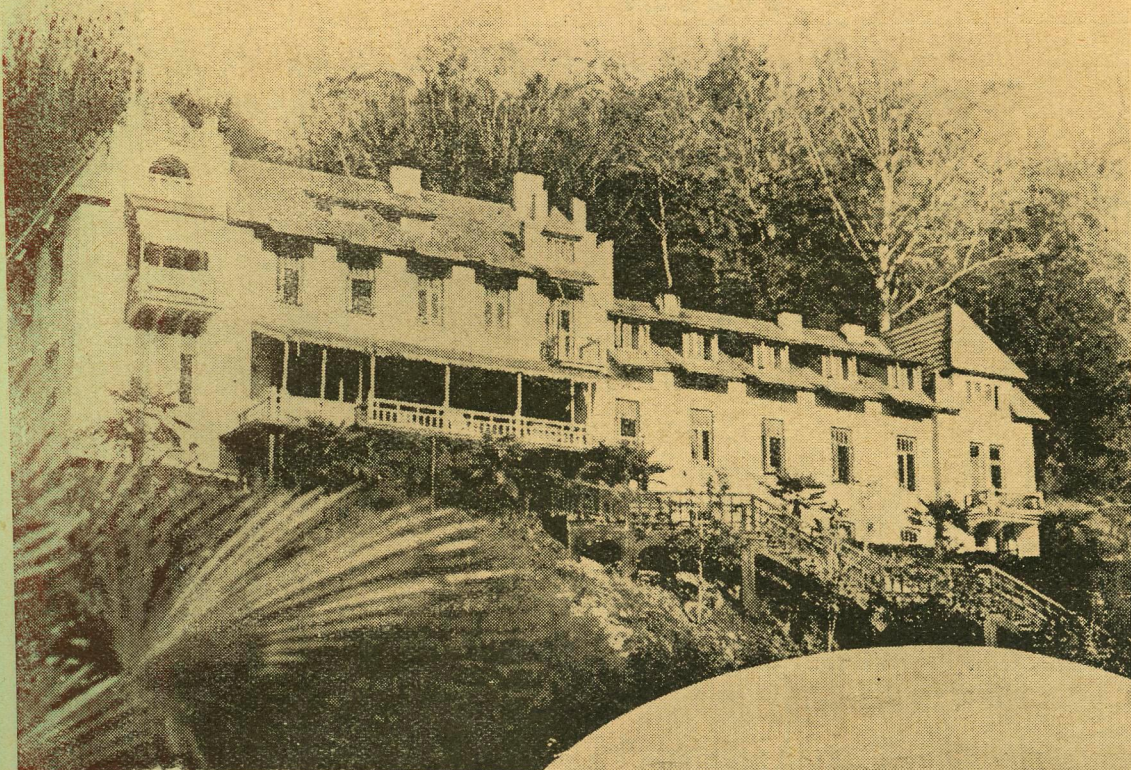
підйоми на плато, де будуватиметься академія. Крім того, цей шлях прокладається в місцевості з чудовими краєвидами.

Треба зупинитися і на технічному боці будівництва. Для будівництва академії та шляху використовується всі нові технічні досягнення. На новому шляху на протязі 700 саж. прокладається шість водоспускних бетонних труб. Під греблю одного з ставків, що через неї проходить шлях, прокладено ще одну залізобетонну трубу.

Для забезпечення шляху від розливів при опадах і під час весняної поводи збудовано вдовж усього шляху штучні технічні спорудження, що сприятимуть повільному спуску води: зроблено водоспускний канал (кювет) з бетонними перемичками і таким чином під час великих опадів вода не розливатиметься і шляхові не загрожуватиме псування. В найближчі роки нове джерело культури буде збудовано.

Лісоінженірний інститут майбутньої Сільсько-Господарської Академії. Стиль — український бароко. Середина фасаду лісоінженірного інституту. Коритар

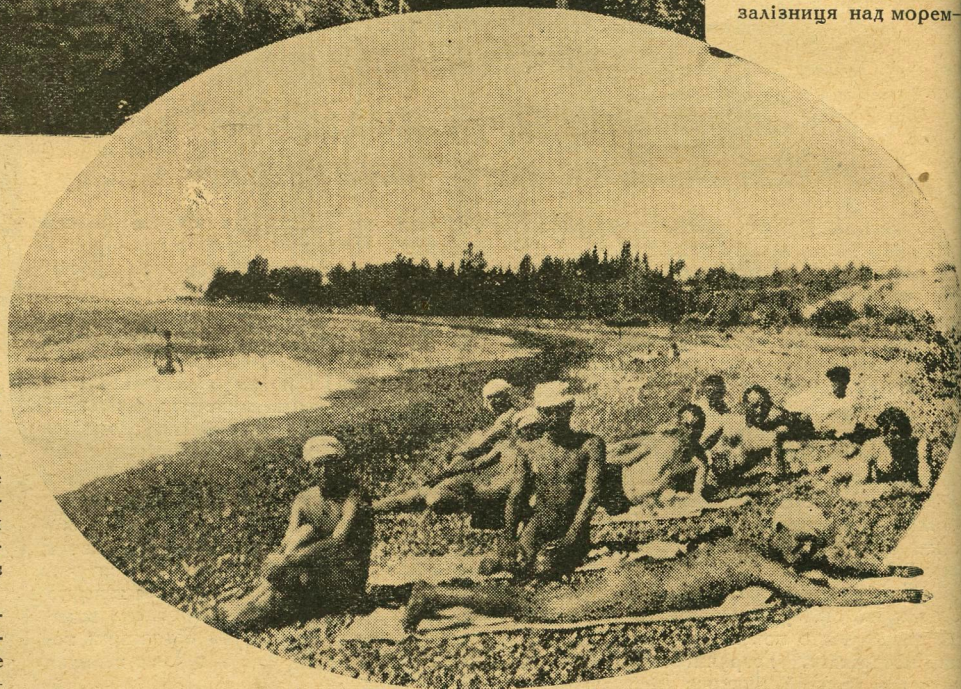
Санаторія старої Мацести

МАЦЕСТА

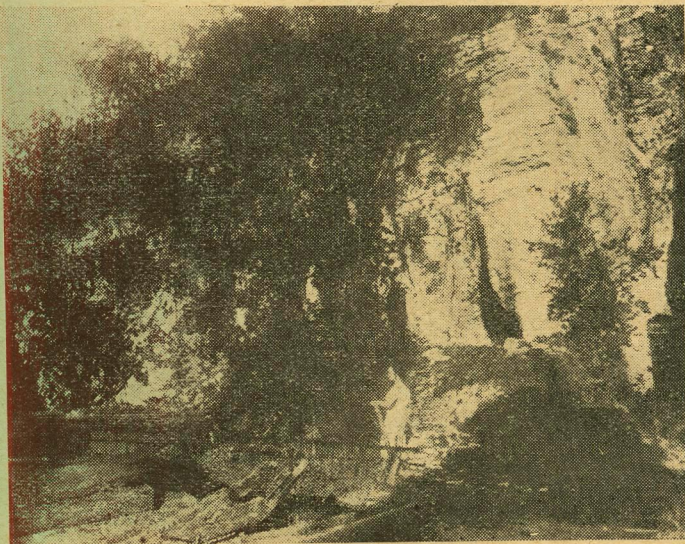
Курорт, яких мало. Стаття Емпе

Чорноморське узбережжя від Анапи до Батуму—це особливий край. Крім флори середнього клімату, ми зустрічаємо там чимало тропічної рослинності. І коли в Харкові, Москві, Києві, Ростові та в інших містах усе вкрито снігом, в цей час там, за пасмом Кавказу—тепло й соняшно. Там майже не знають зими. Там зима нагадує про себе лише тоді, коли спадає лист з дерев нашого клімату.

Коли збочити в Армавірі на південь від залізничної магістралі Тихоріцька—Баку, то за Майкопом, майже по спіралі, ми спустимось до Туапсе—

Пляж нової Мацести

Вийстя до печері з озером

кінцевої залізничної станції на березі Чорного моря. Кавказьке пасмо перетнуто кількома довгезними тунелями. Спіральний спуск залізниці,—це один з найбільш маловисловних моментів шляху до Туапсе. З вікна вагону ви бачите, як потяг, протягом кількох годин в'ється над крутих косогорах.

А Туапсе—це вже новий клімат. Туапсе—порт з великим майбутнім. Протягом найближчих п'яти років тут проведено буде велике будівництво.

Від Туапсе, вже понад самим морем, залізниця проходить аж до Адлеру; нині її прокладають іще далі: через Гагри та Сухум до Поті. Значіння цієї колії—величезне. Та й залізниця над морем—

одним-однісінька в цілому СРСР. Ви їдете в 30 кроках від моря і стільки ж від стіни гір. Захоплено перебігаєте в вагоні від вікна до вікна. Праворуч—блискуче, синє, сонячне море, ліворуч—косогори з розкішною рослинністю. Тут на скелях, на рельєфах гірської місцевості читаєш історію землі. Безумовно, ця місцевість є однією з найкращих у світі.

Від Сочі до Мацести, на косогорах розкидано багато колишніх аристократичних маєтків. Пальми, агави, кіпариси, банани, магнолії, мандаринові дерева та інша південна рослинність іще більше збагачують красу цієї місцевості.

Нова Мацеста—одна із станцій цієї чудової залізниці. Кілька гарних віл, кілька вбогих будинків і серед них—великий європейський будинок. В цьому будинкові—ванни. Тут через рік—два, за проектом, буде величезна санаторія—на 1500 чол. Нині тут лише дуже небагато людей має змогу жити приватно. Всі ж інші, хто бажає лікуватись ваннами, мусять їздити від Сочі залізницею або ж автобусами, що роблять регулярні рейси від Сочі до Старої Мацести, а також до Гагри та до Сухуму.

За три кілометри від Нової Мацести і за 4 кілометри від моря лежить Стара Мацеста. Це—центр. Тут джерела цілющої сірчаної води.

Мацесту перетинає гірська ріка тієї ж назви, що впадає в Чорне море, за 10 кілометрів від Сочі. На 1 кілометр далі н

південь з тісного межигір'я вихоплюється друга річка—Агура. Вони течуть поруч, розділені гірським пасмом Десимоч, що сягає 350 метрів височини. Тут є так звана Орлина скеля. Слід неї дзюрчать струмені цілющої сірчаної води (сірчано-водно-солоні), — одне з найцінніших природних багатств Кавказького пасма. Мінеральна вода виходить у двох місцях—біля самої долини річки Мацести (Мацестські джерела) та в долині річки Агури (Агурські джерела).

Мацеста притягає до себе величезну увагу медичного світу не тільки в СРСР, а й за кордоном. Не так давно американці пропонували здати їм курорт у довгочасну оренду.

Історія Мацести, як цілющого місця, досить давня. До 1888 року її знало тільки місцеве гірське населення. Тоді, у величезній гечері було ще озеро, в 2—3 метри завглибшки, а з нього текла сірчана цілюща вода. Місцеве гірське населення аґадалося з усіх—усюдів і тут, живучи під шатрами, користалося природними ваннами в озері. Слава про мацестівські води чим раз ширилася і Мацесту почали вважати за святе місце.

Нині вхід до печери закрито і вода концентрується в кількох місцях для ванн. Пізніше, на початку ХХ віку, зроблено було аналізу води і знайдемо в ній сірководня в 100 раз більше, ніж у відомій Авхенській воді і в 20 раз більше, ніж у П'ятигорську. Кількість сірководня дорівнюється 220 міліграмам на 1 літр води.

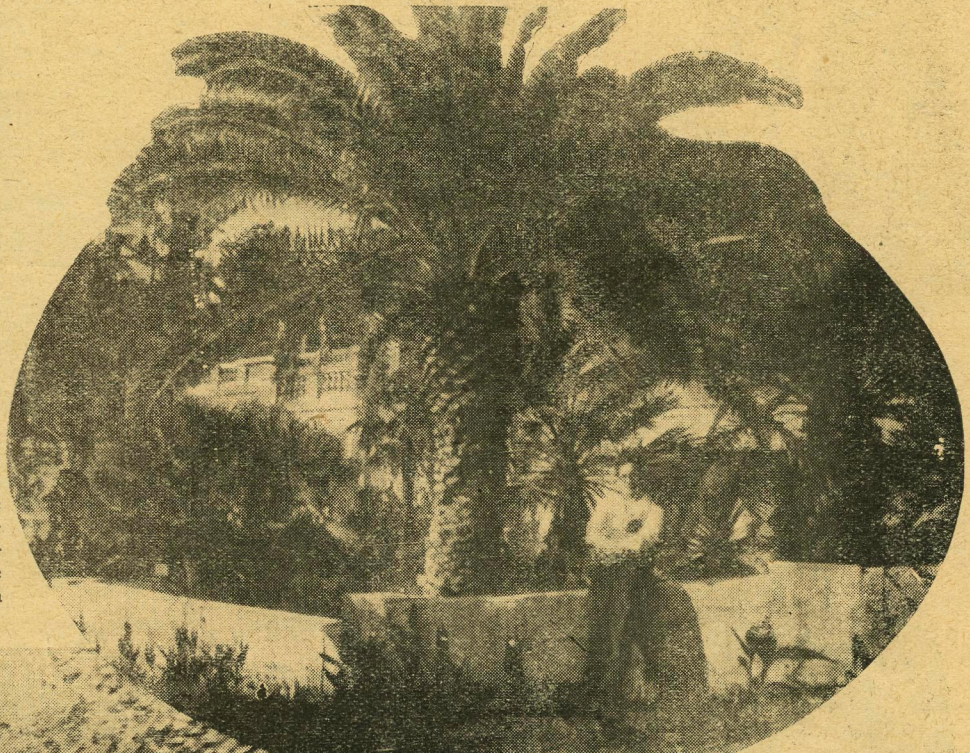
І тільки в 1916 році побудовано тут першу санаторію. Великі заслуги в цьому має доктор Підгірський, що вже більш 20 років живе біля Мацести—досліджує її і лікує хворих. Він перший почав уживати Мацестівської води для лікування хворих на серце, тимчасом як таку ж саму воду в Е-лєбен використовують для лікування різних хороб, тільки не хороб серця.

В 1914 році за кілька сот кроків від моря збудовано великий ванний будинок і по-європейському його устатковано. Тут у 1927 році, як ми вже зазначали, мають збудувати нову велику санаторію. Обидва будинки мають сполучити скляною галереєю саме так, щоб живучи над морем, можна

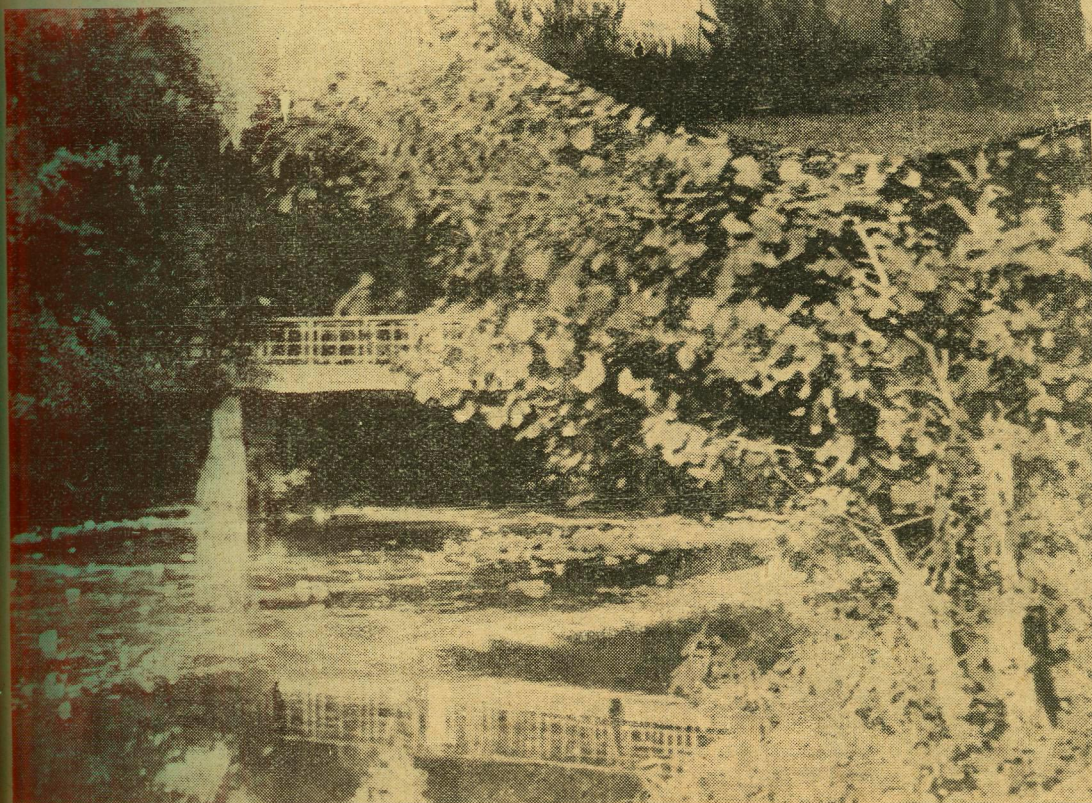
було брати ванни, 500 кроків далі від моря. Про роботу Мацести як курорта, свідчать такі цифри: в 1912 році на курорті було всього 1000 чол., в 1913 вже 19.000, в 1924—32.000, а в 1926 більш 45.000. Всього було дано в 1926 р. 120.000 ванн. Можна сказати, що весь Сочинський район живе нині Мацестою.

Більшість санаторій, а їх є тут багато (санаторія ВЦВК, Наркомшляхів, НК Почт та Телеграфів, північних залізниць, Робмису, МОДРу та інш.) функціонують переважно для Мацести.

Ціла низка хороб знаходить у цілющих джерелах Мацести свого лютого ворога—так запевняють лікарі; такі ж відомості про Мацесту поширюють і самі хорі. Майже всі хороби пробувано лікувати в Мацесті—і не без успіху. Безперечно, вплив води Мацести на різні хороби ще не зовсім досліджено, однак уже точно встановлено що вона дуже гарно впливає на хоробах серця, ревматизмі, при захворюваннях центральної нервової системи, при розладдях міни річовин в організм, а за останній час при енцефеліті (сонній хоробі).

Парк

Річка Мацеста

Коли прислухатись до голосу самих хорих, то чудеса Мацести—безмірні. Кажуть, що багато людей, особливо ревматиків, прибували в Мацесту на ношах, а виїздили з неї здоровими.

Житловий фонд Мацести—це переважно селянські будинки та місто Сочі.

Одна тільки санаторія в старій Мацесті пропустила за сезон 3.000 хорих. Варт відзначити, що джерела Мацести дали за сезон прибутку 150.000 крб.

Тим часом майже всі санаторії працюють з дефіцитом.

Емпе.

ВСЕСВІТНЯ ІЛЮСТРАЦІЯ

Уді-Абу-Тан—шейх бедуїнського племені „Бені Хассан“ на північному заході Аравійського півострова. Шейх—відомий у Європі. Він відігравав значну роль коли вигнали короля із Геджаса

17-го січня до Москви приїхав новий польський посол Патецький — бувший оборонець Розі Люксембург. Фотографовано його на вокзалі

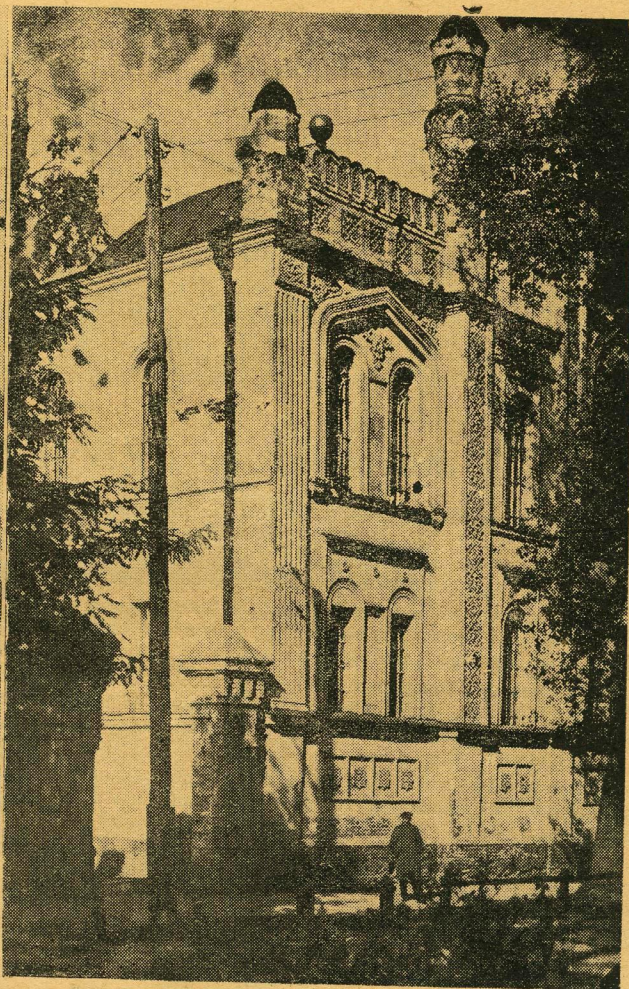

Тибет, Хіна. Кулі—хінські робітники, кожен з вагою від 75 до 150 фунтів, проходять гірські перевали. В наслідок мізерної оплати праці і зв'язаної з цим страшної експлуатації хінських кулі—цей засіб транспорту ще й досі є одним з найдешевших не тільки серед слабо залюднених пустель Тибету, а й центральних та східних провінцій Хіни

В овалі — представник СРСР в Мексиці тов. Колонтай являє свої повноваження президенту Кельє

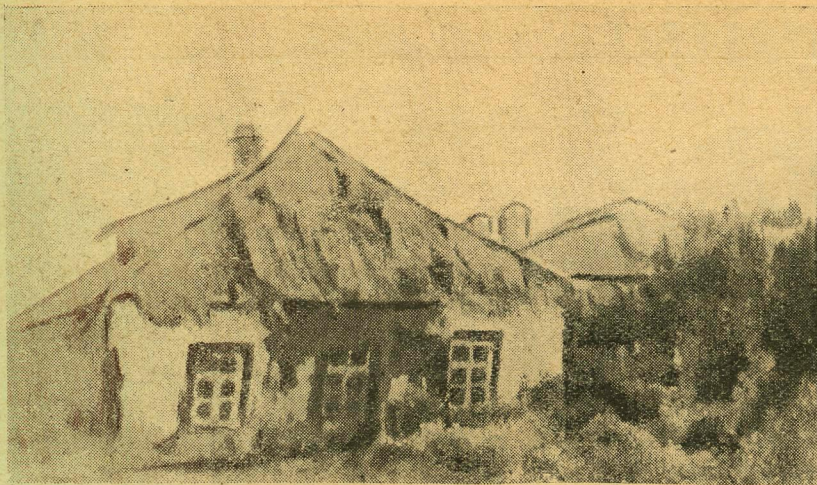
Новий Офіційний Агент СРСР в Канаді т. Л. Ф. Герус (1) прибув до Монреалю. Рядом (2) Радник УСРР в Канаді т. І. Ю. Кулик та секретар Агенства (3) т. Буравцев

Полтавські ремісники та кустарі відкрили новий клуб в колишній Хоральній синагозі. На фотографії— частина фасаду цієї синагоги!

Наші театри несуть проміння нової культури в далекі закутки. На фотографії актори Робсельтеатру ім. І. Франка при Зінов'ївській Політосвіті виїждять на селя ставити вистави. Праворуч— білоруський поет **Якуб Колас**. Нещодавно минуло двадцять років його літературної діяльності. Білоруський уряд дає йому звання народного поета

ХУДОЖНИК П. О. ЛЕВЧЕНКО

Стаття М. Павленка до десятих роковин з дня смерті

Десять років тому, 27 січня 1917 року, в Харкові помер видатний український маляр-пейзажист, Петро Олексійович Левченко.

Ця занадто скромна людина була мало відома нашій широкій публиці, але його твори знають усі: ці розкидані скрізь по музеях картини з природи України написав Левченко.

Народився Левченко в Харкові р. 1859. Освіту свою почав здобувати в Харк. гімназії, але з п'ятої класи залишає її і віддається цілком студіюванню малярства в одній у той час малярській студії художника Шрейдера.

Згодом переїздить Левченко до Петербургу, поступає в Академію Мистецтва до професорів Клодта та Чистякова і з запалом віддається роботі далі.

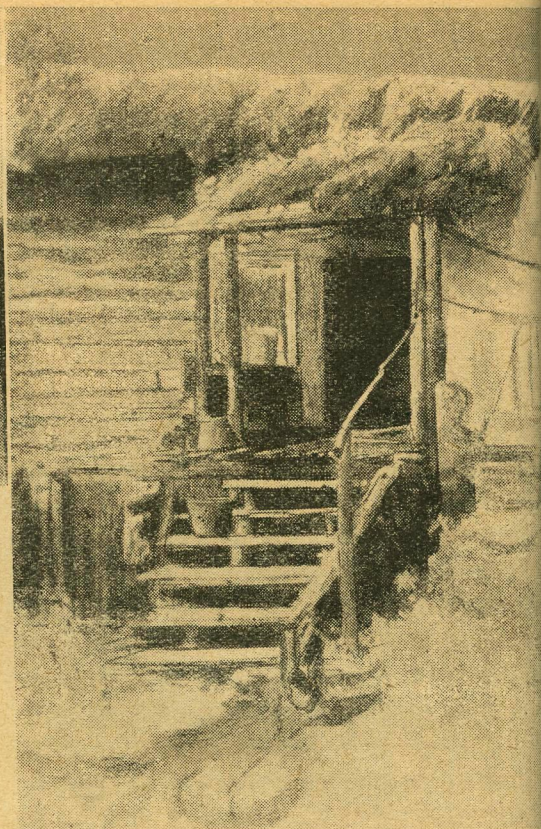
Велика любов до живої роботи і талант не дали холодному академізмові, що панував тоді в Петербурзькій Академії, убити в Левченкові велику енергію та бажання працювати не пориваючи зі своїм оточенням життя й природи.

Не закінчивши Академії, Левченко через різні родинні справи змушений був покинути навчання і повернутися на Україну, в Харків.

Серед дуже несприятливих умов Левченко й тут інтенсивно працює далі над удосконаленням свого таланту.

Кінець кінцем художникові Левченкові щастить виїхати за кордон у Францію та в Італію для завершення своєї малярської освіти.

Та далекий був Левченко від думки на довгий час залишатись серед чужої йому природи: він швидко повертається на Україну і на завжди віддає

всю свою любов до праці, глибокий талант свій на країні.

Краєвид України з її природою, з селами, галями, хатами й вітряками,—ось стихія Левченка.

І як неподібний був Левченко до всіх інших художників тогочасників, що теж малювали картини з життя України!

Не очима Гоголів та О. Толстих дивився Левченко на Україну.

В своїх малюнках Левченко показував і вкрай рідкісну та розмиту дорогу, і закутки містечок з обідними парканами та вулицями в вічних калюжах, і хатинки селянські з обшарпаними стріхами.

Реальними очима дивився Левченко на своє оточення.

Живучи останні десятиліття з двох років у Києві, Левченко що-літа виїздив на Лівобережжя, замальовував краєвиди різних закутків Полтавщини, а найбільше рідної Слобожанщини.

Бути так тісно зв'язаним з дійсністю, з природою, працювати нерозривно з цим, було завжди законом цього майстра.

Навіть зимою, коли Левченко не міг працювати на дворі, він бодай з вікна робить свої зимові малюнки і скільки життя передає в них! Одним звичайним олівцем орудував Левченко з таким майстерством,

П. Левченко. Автопортрет

ніх з його товаришів. І тому кожна хоч найдрібніша робота з картин Левченка віє теплим подихом своєрідної природи України, стільки сонця й стільки повітря.

Умів цей художник відчувати глибину краси своєї природи й вмів її передати для глядача в своїх творах.

Художник дуже багато працював і багато зробив для нашого пейзажного малярства.

Ще пам'ятаємо художню виставку в Харкові весною 1918 року, де твори Левченка, вже після його смерті, було виставлено сотнями, а скільки високо поетичних праць художника розкидано скрізь по музеях Радянського Союзу.

В часи світової війни Левченко остаточно переїздить на Слобожанщину і в Харкові вмирає.

Поховано його на міському кладовищі і могили його не знає наше громадянство, як не знає воно могили може й інших видатних діячів.

Україна досі ще не спромоглася на влаштування своєї національної галереї, але така мусть бути в недалекому часі і на ній почесне місце належатиме цьому невтомному робітникові на ниві мистецькій.

ВІДНОВЛЕННЯ ГРЕБЛІ

Річка Рось, біля Білої Церкви. Київщина